

NY MUSIK

Alvin Lucier

In a room

Sferics (1967-81)

magnetiska störningar i jonosfären för magnetofon

Fideliotrio (1988)

Andrine Bendixen-Mangs, viola
Björn Nilsson, cello
Lars Hagström, piano

"I am sitting in a room" (1970)

för en bandspelare och en röst i ett rum

Onsdag 26 september 1990 kl. 19.30

Museet, kulturhuset, Borås

Sferics (1967-81) är en förkortning av atmospheric - en naturlig strålning av radiofrekvenser i jonosfären, vilken förorsakas av elektromagnetisk energi som utstrålar från blixtrar på litet eller stort avstånd. Dessa signaler - resonanta klickar och ploppar - uppträder inom örats frekvensomfång och kan uppfångas med antenner. Mottagningen fungerar bäst nattetid och fjärran från kraftledningar. Emellanåt kan dessa sferics fastna i och färdas längs jordens magnetfält så att whistlers framträder, nedåtgående signaler som kan ha en längd av upp till två eller tre sekunder.

Denna inspelning gjordes av tonsättaren den 27 okt. 1981 i Church Park, Colorado, med hjälp av ett par hemmagjorda antenner och en stereobandspelare. Med jämna mellanrum flyttades antennerna för att undersöka riktningen hos de utstrålade signalerna. Korta prov på nattens övningar fogades samman i kronologisk ordning, från 23.30 till 06.00. En enstaka, svag whistler kan höras efter ungefär tio sekunder och åtskilliga fler efter omkring fem minuter. De periodiskt återkommande höga tonerna (mellan 10.200 och 13.600 Hz) är signaler från navigationssystemet Omega, som tjänar till positionsbestämning för fartyg och flygplan runt hela jorden.

Fideliotrio (1988) är Alvin Luciers första helt akustiska kammarmusikverk. Trots det är det att se som en fortsättning på tidigare verk som exempelvis Still and Moving Lines in Families of Hyperbolas eller kanske framför allt Kettles för pukor och sveptonsgeneratorer - även här uppträder interferenspulser, s.k. beats. Men här utförs generatorernas långsamma glissandon av viola och cello, som kretsar omkring den

centrala pianotonen, vars rytmiska täthet står i direkt proportion till tonhöjdsförhållandet mellan stråkinstrumenten. Också här bemödar sig tonsättaren om det enkla, det tydliga. Också här är musikens visuella framställning betydelsefull, vilket framgår av glissandonas geometriska form i partituret.

"I am sitting in a room" (1970) är sannolikt det verk som mest intimt förknippas med tonsättaren själv - av flera anledningar: Dels är det ett mästerverk, en av dessa sällsynta, verkliga snilleblixtar, dels är det tonsättarens egen röst vi hör tala med en vacker, rytmisk diktion, som präglas av den stämning som är dess kännemärke. Till verkets historia hör en version på svenska av Lars-Gunnar Bodin (1979) och ett kommenterande bandstycke av Christian Bock; Jag sitter i ett mycket litet rum (1980).

"I am sitting in a room, different from the one you are in now. I am recording the sound of my speaking voice and I am going to play it back into the room again and again until the resonant frequencies of the room reinforce themselves so that any semblance of my speech, with perhaps the exception of rhythm, is destroyed.

What you will hear, then, are the natural resonant frequencies of the room articulated by speech.

I regard this activity not so much as a demonstration of a physical fact, but more as a way to smooth out any irregularities my speech might have."